

U cilju zaštite zdravlja zaposlenih i posetioca od širenja bolesti COVID-19 u prostorijama poslodavca **OSNOVNA ŠKOLA „ŽARKO ZRENJANIN“ SKORENOVAC, Skorenovac, Bratstva jedinstva 49, Matični broj:08012172**, a u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005, 91/2015 i 113/2017 - dr. zakon), Uredbom o merama za sprečavanje i suzbijanj e zarazne bolesti COVID-19 ("Sl. glasnik RS", br. 66/2020, 93/2020 i 94/2020), Pravilniko načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini ("Sl. glasnik RS", br. 72/2006, 84/2006 - ispr., 30/2010 i 102/2015) i Aktom o preceni rizika,dana 17.07.2020. god poslodavac donosi:

PLAN PRIMENE PREVENTIVNIH MERA ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD ZA SPREČAVANJE I ŠIRENJA ZARAZNE BOLESTI COVID-19 IZAZVANE VIRUSOM SARS - COV- 2

S A D R Ź A J

UVOD	3
Obaveze zaposlenih	5
Sprovođenje i kontrola sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti	5
Poslovi lica za bezbednost i zdravlje na radu	5
OPŠTE PREVENTIVNE MERE	6
POSEBNE PREVENTIVNE MERE	7
PREVENTIVNE MERE PRILIKOM POSLOVNIH SASTANAKA	8
INTERNA HIGIJENA	8
RADNE POVRŠINE, CASE I DRUGA OPREMA	9
HIGIJENSKO ODRZAVANJE RACUNARA I MOBILNIH TELEFONA, RUČICA U MAŠINAMA I OPREMI	9
HIGIJENSKE MERE PRI KORIŠĆENJU AUTOMOBILA, DOSTAVNIH VOZILA, GRAĐEVINSKIH MAŠINA	9
HIGIJENSKE MERE PRILIKOM RADA SA PAPIRNIM DOKUMENTIMA	10
PRAVILNA UPOTREBA SREDSTVA ZA PREVENTIVU OD ZARAZNIH BOLESTI	10
ZAŠTITNE RUKAVICE	10
Postupak pranja ruku	11
ZAŠTITNE MASKE	12
HIGIJENA TOALETA	13
ZASTITA OD PRENOSA INFEKCIJE DIREKTNIM KONTAKTOM	13
PRAVILNO POSTUPANJE SA ISKORIŠĆENIM SREDSTVIMA ZA LIČNU ZAŠTITU:	13
PROCENE RIZIKA UTICAJA I POJAVE COVID-19 IZAZVANE VIRUSOM I TABELA PREVENTIVNIH MERA	14
MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE ZARAZNE BOLESTI	20
Završne i prelazne odredbe	21
PRILOG 1	22
PRILOG 2	26

UVOD

Član 1

Ovim Planom primene preventivnih mera za sva radna mesta u radnoj okolini, uređuju se preventivne mere za uticaj na bezbednost i zdravlje zaposlenih i posetilaca, a posebno onih koji se odnose na sprečavanje nastajanja i širenja zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS- CoV-2.

Član 2

Planom su utvrđene mere i aktivnosti kojima se povećava i unapređuje bezbednost i zdravlje zaposlenih radi sprečavanja pojave zarazne bolesti COVID-19 izazvane SARS - CoV- 2, kao i mere i aktivnosti koje se preduzimaju u slučaju pojave zarazne bolesti u cilju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih i zaštite prisutnih lica odnosno posetilaca.

Član 3

Plan predstavlja sastavni deo Akta o proceni rizika koji je donet saglasno svim pozitivno važećim propisima RS a koji se odnose na bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Član 4

Plan primene mera obavezno sadrži:

- 1) preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti COVID-19 izazvane SARS - CoV- 2;
- 2) zaduženje za sprovođenje i kontrolu sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti;
- 3) mere i aktivnosti za postupanje u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti COVID-19 izazvane SARS - CoV- 2.

Preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave epidemije zaraznih bolesti

Član 5

Poslodavac je dužan da na svakom radnom mestu u radnoj okolini obezbedi primenu preventivnih mera, a naročito:

- 1) Pre početka rada obezbedi pisane instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti COVID-19 izazvane SARS - CoV- 2, koji sadrže informaciju o simptomima zarazne bolesti: PRILOG 1 - UPUTSTVO O MERAMA PREVENCIJE ZA COVID 19
- 2) Sprovodi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija što uključuje redovnu dezinfekciju prostorija i često provetravanje radnog prostora.
- 3) Obezbedi zaposlenima dovoljne količine sapuna, ubrusa, tekuće vode i dezinfekcionih sredstava na bazi alkohola za pranje ruku.
- 4) Obezbedi redovno čišćenje svih površina koje se često dodiruju na radnom mestu, posebno prostorija i opreme kao što su toaleti, kvake na vratima, fiksni telefoni, računarska oprema i druga oprema za rad korišćenjem 70-95% alkohola i rastvora natrijum-hipohlorata.
- 5) Uredi način vođenja evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija koju organizuje i sprovodi.
- 6) Obezbedi izradu uputstava za bezbedan i zdrav rad sa izvođačima radova, dobavljačima, distributerima i spoljnim saradnicima.
- 7) Organizuje i obezbedi redovno uklanjanje otpada i smeća (kante za smeće obložene plastičnom kesom) iz

prostorija tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem.

- 8) Izvrši bezkontaktno merenje temperature svih zaposlenih i posetilaca pre obavljanja radnih aktivnosti, u toku i nakon završetka radnih aktivnosti.
- 9) Obezbedi zaposlenima odgovarajuću opremu za ličnu zaštitu i to: maske, rukavice i priručna dezinfekciona sredstva.
- 10) Ako je priroda posla takva da radnici moraju biti izloženi povećanom riziku od zaražavanja potrebno je obezbediti odgovarajuća radna odela ili skafandere.
- 11) U koliko je moguće praćenje kretanja radnika za vreme radnog vremena i preporuka izbegavanja skupova, kafića i ostalih viskorizičnih objekata
- 12) Obavezna dezinfekcija ruku i obuće pre ulaska u službene prostorije.
- 14) Obavezno rastojanje između zaposlenih minimum 2m
- 15) Izbegavanje upotrebe klima uređaja, rashlađivanje obezbediti prirodnom ventilacijom i češćim pauzama.
- 16) Organizovati rad od kuće u zavisnosti od prirode posla, za sva radna mesta za koja nije neophodno bivstvovanje u prostorijama ili na gradilištu, rad preusmeriti na rad od kuće.
- 17) Sve sastanke i pregovore prebaciti na online, ako se ipak zahteva prisustvo, ograničiti broj prisutnih lica na maksimum 5, uz prirodnu ventilaciju sale za sastanke.
- 18) Obezbedi Uputstva za bezbedan i zdrav rad za izvođače radova, dobavljača i sve spoljne saradnike.
- 19) Postavi vidljiva uputstva na ulazu u službene prostorije na jeziku koji razumeju zaposleni.
- 20) Obezbedi pojačanu higijenu i dezinfekciju svih službenim vozila i mašina koja se koriste.
- 21) Stranke i posetioci kao i radnici, kada se nalaze u radnim prostorijama poslodavca moraju nositi zaštitne maske.
- 22) Organizuje i sprovodi redvnu higijenu radnih prostorija, odnošenje smeća i dezinfekciju istih (kante za smeće obložiti plastičnim kesama za jednokratnu upotrebu tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem)
- 23) Obezbedi posebne kante za higijenski otpad

Član 6

Poslodavac je dužan da u slučaju pojave zarazne bolesti kod svojih zaposlenih obezbedi primenu preventivnih mera, a naročito sledećih:

- 1) Prostor u kome je boravio zaposleni koji je zaražen se redovno fizički i hemijski dezinfikuje i provetrava.
- 2) Poštuju se procedure ulaska i izlaska u prostorije poslodavca, koriste propisana sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu i druge mere zaštite tokom procesa rada;
- 3) Precizno se definišu pravci kretanja zaposlenih kroz radne i pomoćne prostorije.
- 4) Organizuje se stroga kontrola kretanja zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je radio zaposleni koji je zaražen.
- 5) Kontakti zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je boravio zaposleni koji je zaražen sa drugim zaposlenima se svode na nužne uz propisane mere zaštite.
- 6) Primenjuju se sve druge mere po preporuci epidemiologa

Obaveze zaposlenih

Član 7

- 1) Sprovodi sve preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu kako bi sačuvao svoje zdravlje, kao i zdravlje drugih zaposlenih.
- 2) Namenski koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica.
- 3) Dodatno brine o svojoj higijeni tako što će redovno i pravilno prati ruke.
- 4) Izbegavati direktan kontakt sa drugim zaposlenima, rukovanje, grljenje i srdačno pozdravljanje;
- 5) Drži minimalno rastojanje 2m
- 6) U toku rada izbegava nošenje nakita, satova i narukvica (povećava rizik prenošenja infekcije i otežava pravilno pranje ruku)
- 7) Izbegava šminkanje na poslu, obavezno vezivanje kose.
- 4) Ličnu odeću drži odvojenu od sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i radnog odela kao i da ličnu odeću i garderobu drži na svežem vazduhu (pored prozora,).
- 5) Obavezno obavesti poslodavca ukoliko posumnja na simptome zarazne bolesti COVID-19 izazvane SRAS-CoV-2 kod sebe, kod drugih zaposlenih ili članova svoje porodice.
- 6) Pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti poslodavca ili drugo ovlašćeno lice;
- 7) Izvrši dezinfikaciju svojih ruku, telefona, stola, tastature, miša, pribora za pisanje i ostale opreme i sredstva koja koristi, kao i da prilikom rukovanja sa mašina i opremom, obavezno nosi rukavice i ne dodiruje predeo glave, nakon upotrebe rukavice odloži u kantu za dezinfikacioni otpad, kao i da dezinfikuje sve delove opreme i mašina sa kojima je dolazio u kontakt.
- 8) Izbegavanje pušenja na poslu ili ako puši, opuške odloži na za to predviđenim mestima.
- 7) Pre napuštanja radnog mesta, da radno mesto i sredstva za rad ostavi u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene;
- 8) U skladu sa svojim saznanjima, odmah obavesti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
- 9) Sarađuje sa poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele dodatne neophodne mere za bezbednost i zdravlje na radu

Sprovođenje i kontrola sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti

Član 8

Poslodavac je dužan da u planu primene mera uredi obaveze i odgovornosti u vezi sa praćenjem i kontrolom primene mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Proveru efikasnosti primene mera bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu kod poslodavca vrši odgovorno lice poslodavca I lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Poslovi lica za bezbednost i zdravlje na radu

Član 9

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u saradnji sa poslodavcem planira, sprovodi i podstiče primenu preventivnih mera, a naročito:

- 1) Učestvuje u izradi plana primene mera.
- 2) Priprema pisana uputstva i instrukcije za bezbedan i zdrav rad u cilju zaštite zdravlja zaposlenih od epidemije zarazne bolesti COVID-19 izazvane SRAS-CoV-2. I TO:
 - Redovno i temeljno pranje ruku kao i dezinfekcija na bazi alkohola koji sadrži 70-95% alkohola.

- Pravilno nošenje i upotreba maski i rukavice, radovna zamena kao i higijensko i pravilno odlaganje upotrebljenih.
 - Često provetravanje radnih i pomoćnih prostorija
 - Obaveznoj dezinfekciji obuće i ruku zaposlenih
 - Držanju minimalne distance od 2m
 - Redovnom čišćenju i dezinfekciji radnih prostorija kao i radnih površina (stolovi, kancelajski pribor, mašine i oprema na gradilištu itd)
- 3) Vršiti kontrolu nad svim merama koje su propisane ovim Planom.
 - 4) Preporučuje poslodavcu da zabrani dolazak svim zaposlenima koji imaju blagi kašalj ili povišenu temperaturu.
 - 5) Kroz redovnu obuku kao i dodatne obuke upoznaje zaposlene sa pravilima ponašanja u prostorijama poslodavca i na gradilištu, kao i pravilnim načinom upotrebe i korišćenja maski, rukavice i sredstva za dezinfekciju.
 - 6) Kontroliše primenu mera koje su utvrđene u planu primene mera koji donosi poslodavac.
 - 7) Vršiti kontrolu korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.
 - 8) Saraduje sa državnim organima i daje potrebna obaveštenja o primeni preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu.
 - 9) Koordinira rad sa svim prisutnim licima na gradilištu kao i upozorava na sve nausaglašenosti prilikom obavljanja aktivnosti kako na gradilištu tako i u kancelarijskom prostoru.

OPŠTE PREVENTIVNE MERE

Član 10

Kako bi se umanjio rizik od infekcije i širenja zaraze, potrebno je primenjivati opšte kao i posebne preventivne mere i preporuke.

Član 11

Opšte preventivne mere

- Obezbediti da svi zaposleni ukoliko imaju simptome koji ukazuju na COVID-19 ne dolaze na posao, već da se odmah povuku u samoizolaciju i jave nadležnim organima odnosno institucijama, kao i da o tome dostave dokaz poslodavcu.
- Obavezno je da se ove osobe u tim slučajevima odmah jave svom neposrednom rukovodiocu i izabranom lekaru i epidemiologu u Institut za javno zdravlje u mestu stanovanja i dalje postupaju po njihovim instrukcijama.
- Kijanje i kašljanje obavljati na pravilan način, pokriti nos i usta maskom, maramicom ili postaviti unutrašnju stranu lakta (pratiti uputstva poslodavca koja su postavljena po prostorijama kao i na gradilištu.
- Pre ulaska u poslovni prostor, obavezna je dezinfekcija obuće.
- Obezbediti dovoljne količine gela ili alkohola za dezinfekciju ruku.
- Izbegavati bliske kontakte, posebno sa osobama koje imaju simptome prehlade i gripa, odnosno omogućiti minimalnu distancu od druge osobe najmanje 2 m.
- Često pranje ruku, toplom vodom i sapunom, minimum 20 sekundi, posebno nakon „rizičnog“ kontakta kao i nakon svakog kontakta.
- U nedostatku vode i sapuna, koristiti dezinfekciona sredstva za ruke sa sadržajem minimum 70 % alkohola.

- Izbegavati dodirivanje usta, nosa i očiju, osim maramicom i čistim rukama.
- Čišćenje i dezinfekcija radnih površina, pre svega radnih stolova, tastatura, miševa, telefona, kancelarijskog pribora, mašina i opreme, i svim službenim vozilima.
- Često provetravanje kancelarija i poslovnih prostorija.
- Unositi dovoljno tečnosti i vitamina, redovni obroci (nositi od kuće, zabraniti dostavu) i spavanje (održavanje imuniteta).

POSEBNE PREVENTIVNE MERE

Član 12

- Zaposlenima, posetiocima obezbediti korišćenje sredstava za osnovnu higijenu i zaštitu (toplu vodu i sapun, sredstva za dezinfekciju ruku, zaštitne maske i rukavice);
- Po mogućnosti, obezbediti sredstva za dezinfekciju u svakoj prostoriji, kao i redovna dezinfekcija radnih prostorija, kabina mašina i opreme.
- Na zidu pored lavaboja postaviti plastificirano uputstvo za pravilno pranje ruku.
- Sredstva za dezinfekciju koja treba koristiti: alkohol 70%, asepsol 1%, sredstvo za dezinfekciju na bazi natrium hipohlorita).
- Na svim lokacijama poslodavca u slučaju protoka većeg broja zaposlenih, posetioca i partnera, uvesti obavezu merenja telesne temperature, beskontaktnim toplomerom kao i vođenje evidencije o tome.
- Merenje temperature vršiti na ulazima u objekte od strane radnika fizičkog obezbeđenja/lica zaduženih za ove poslove. Lica koja vrše beskontaktno merenje temperature, moraju biti opremljena zaštitnim maskama, zaštitnim naočarima/vizirom, zaštitnim rukavicama.
- Zabranjuje se naručivanje i dostava hrane u prostorijama poslodavca.
- U slučaju da se u prostorijama zadesi osoba (zaposleni/poslovni partner/posetilac) sa simptomima nalik prehladi ili gripu, a ne ponaša se u skladu sa merama opšte prevencije, treba da se sa dozvoljene distance upozori od strane zaposlenih, ako zaposleni I nakon upozorenja nastavi sa nepoštovanjem discipline potrebno je pokrenuti disciplinski postupak i obavestiti nadležne organe.
- Ako osoba ne posluša upozorenje treba pozvati "obezbeđenje/policiju" (ako je prisutno obezbeđenje, a ako ne, onda policiju).
- Ukoliko se u poslovnim prostorijama zadesi osoba kojoj se stanje nalik prehladi ili gripu naglo pogorša, potrebno ju je na bezbedan način izolovati i pozvati hitnu medicinsku službu.
- U slučaju da dođe do sumnje da je osoba inficirana "korona virusom" i bude upućena u "samoizolaciju" (svojevoljno ili po predlogu lekara), potrebno je da obezbedi medicinsku potvrdu (lekarsko uverenje) da je po ovom osnovu odsustvovala.
- Svesti na minimum sve aktivnosti eksternih dobavljača usluga (serviseri, održavanje, ispitivanja oprema i instalacija i sl.), odnosno boravak i dolazak eksternih lica u poslovni prostor, bez preke potrebe.
- Ukoliko je potrebno izvršiti overu eksternih dokumenata (potpisivanje i sl.), to obavljati tako da se uvek održava minimalna distanca između lica od 2,0 m, ne koristiti iste hemijske olovke. Obavezna je upotreba zaštitnih rukavica i zaštitne maske.
- Omogućiti stalno prirodno provetravanje radnog prostora na mestima gde je to moguće.
- Rizik od prenosa infekcija povećava nošenje nakita, satova, narukvica, a istovremeno i otežava pravilno i bezbedno pranje ruku.

- Za vreme rada, ruke prati što češće, sapunom, minimum 20 sekundi u skladu sa uputstvom za pravilno pranje ruku.
- Postaviti otirače na ulazu u poslovni prostor (na lokacijama gde je to moguće) natopljene dezinfekcionim sredstvom (rastvor natrijum-hipohlorata). Ukoliko to nije moguće, obezbediti nazuvce za obuću, koja će se nakon korišćenja i izlaska iz prostora bacati u odgovarajuću kantu sa kesom, a kante redovno prazniti.
- Redovno dezinfikovati kvake ulaznih vrata.
- Zaposleni zaduženi za održavanje higijene prostora moraju biti opremljeni zaštitnim rukavicama, maskama, radnom odećom (mantil i sl.).
- Ličnu odeću držati odvojenu od službene/zaštitne odeće i opreme.
- Nakon sanitacije prostorija potrebno ih je dobro provetriti.
- Mere sanitacije prostorija primenjivati pre početka rada, u prekidima rada, u toku rada (preporučljivo na svaka 2 sata) i na kraju radne smene.
- Ukoliko dođe do nestašice maski, kod korišćenja platnenih maski, iste na kraju rada je moguće oprati na najvišoj temperaturi pranja (95°C, normalan proces) i nakon toga prosušiti je peglanjem sa najvišom temperaturom ploče (150 °C).
- Eksterna lica (posetioci i sl.) dok se nalaze u prostorijama poslodavca, sve vreme nose zaštitnu opremu (masku i rukavice).
- Za sve slučajeve koji se pojave u toku rada, a indikuju na zaraženost virusom, odmah se javiti neposrednom rukovodiocu i postupati po opštem uputstvu Reagovanje uslučaju sumnje da je zaposleni zaražen Covid 19

PREVENTIVNE MERE PRILIKOM POSLOVNIH SASTANAKA

Član 13

Prilikom održavanja sastanaka preporučuju se sledeće mere:

- Izbegavati direktne sastanke, sve sastanke prebaciti na online sastanke.
- Pri ulasku u prostoriju u kojoj se održava sastanak, obavezna je dezinfekcija ruku za sve i o tome postaviti obaveštenje.
- Izbegavati rukovanje i srdačno pozdravljanje.
- Ograničiti grupne poslovne sastanke (do broja koji je propisan odlukom/preporukom/uputstvom nadležnih organa).
- Za sastanke koristiti veće prostorije kako bi se između učesnika omogućila fizička distanca od bar 2 m.
- Pre početka i nakon sastanka potrebno je provetriti i dezinfikovati prostoriju (radne površine, kvake, korišćenu aparaturu itd.).
- Ograničiti vreme trajanja sastanaka na najmanju meru, ukoliko je moguće do 15 minuta maksimum.
- Dati prednost komunikaciji putem telefona, interneta, konferencijskih poziva itd.

INTERNA HIGIJENA

Član 14

Mora se raditi na podizanju svesti o značaju interne higijene koja obuhvata organizaciju i kontrolu:

- stanja i čistoće svih radnih površina,
- higijene sanitarnih prostorija,

- higijene ambalažnih materijala i površina sa kojima zaposleni/druga lica dolaze u kontakt
- čuvanja i upotrebe hemikalija
- Internu higijenu sprovesti prema sledećim uputstvima:
- Radni dan treba započeti prirodnim provetranjem radnog prostora, otvaranjem vrata i prozora (tamo gde je to moguće).
- Svakodnevno, pre početka rada moraju biti prebrisane (dezinfikovane) radne površine sa kojima zaposleni dolazi u kontakt kao i opremu koju će koristiti.
- Za sve zaposlene koji rade u kancelariji važno je da se svakodnevno dezinfikuju radni stolovi, telefoni, tastature, "miš", heftalice, bušilice, hemijske olovke.
- U svakoj smeni u kojoj se organizuje rad mora se obezbediti da se čisti pod i sanitarni čvor. Podovi se peru vodom i rastvorom natrijum hipohlorita
- Najmanje jedanput u svakoj smeni se organizuje i dezinfekcija ovih površina.
- Zabranjeno je gomilanje otpada, posebno hrane.
- Kante sa komunalnim otpadom se moraju redovno prazniti svaki dan.
- Podizanje svesti zaposlenih o opasnostima i uticaju COVID -19, na život I zdravlje zaposlenih I njihovih porodica. Kroz različiti propagandni materijal, obuke, predavanja, prezentacije itd itd.

RADNE POVRŠINE, ČASE I DRUGA OPREMA

Član 15

- Smanjite i kuvanje kafe i čaja na minimum.
- Ne koristiti zajedničke čaše, šolje, escajg.
- Za pranje čaša, šolja i drugih posuda i opreme koji se koriste za pripremu toplih i hladnih napitaka se koristi čista topla voda i deterdžent.
- Ukoliko se koristi voda iz aparata, neohodna je redovna dezinfekcija svih slavina, ručica i delova koji se hvataju ili pritiskaju pri punjenju čaša. Isto se odnosi na aparate za kafu I sve mašine i opremu kako u kancelarijama tako i na gradilištu.

HIGIJENSKO ODRZAVANJE RACUNARSKE OPREME I MOBILNIH TELEFONA, RUČICA U MAŠINAMA I OPREMI

Član 16

- Pre upotrebe računara dezinfikovati tastaturu, miš i podlogu za miš, ručice za upravljanje, volan, ključeve, pojaseve, zaštitne naočare sa 70% alkoholom.
- Nakon upotrebe opreme ponovite isti postupak.
- Mobilni telefon i tokivoki obrisati sa svih strana više puta u toku dana 70% alkoholom.
- Fiksne telefone dezinfikovati više puta u toku dana istim postupkom, a naročito telefonsku slušalicu.

HIGIJENSKE MERE PRILIKOM KORIŠĆENJA AUTOMOBILA, DOSTAVNIH VOZILA, KAMIONA, GRAĐEVINSKIH MAŠINA

Član 17

- U vozilima uvek držati sa sobom sredstvo za dezinfekciju (najbolje 70% alkohol), papirne maramice ili

ubrus, nakon završene upotrebe ukloniti sredstva za dezinfekciju iz vozila kako ne bi došlo do požara ili eksplozija usled velikih temperatura i kontakta sa drugim hemijskim sredstvima.

- Po ulasku u automobil ili mašinu, isprskati ruke i obuću sredstvom za dezinfekciju.
- Pre izlaska iz vozila (po završetku vožnje ili rukovanja) ponovo alkoholom isprskati ruke, upravljač, menjač i ključ od automobila.
- Nakon izlaska iz vozila, isprskati alkoholom automobilsko sedište ili sedište mašine.
- U vozilu izbegavati sedenje jedan pored drugog, već jedan iza drugog, najbolje dijagonalno.
- Preporuka je da se u automobilu/kombiju ili kamionu prevoze najviše dve osobe
- obavezna je upotreba zaštitnih rukavica i zaštitne maske.

HIGIJENSKE MERE PRILIKOM RADA SA PAPIRNIM DOKUMENTIMA

Član 18

- U toku rada sa papirnom dokumentacijom obavezna je upotreba zaštitnih rukavica i zaštitne maske.
- Postaviti zaseban radni sto/pult za prijem/otpremu dokumentacije.
- Prijem dokumentacije vršiti tako da lice koje donosi dokumentaciju istu odloži na radni sto/pult, nakon toga preuzeti dokumentaciju vodeći računa da se uvek održava minimalna distanca između 2 lica od 2,0 m.
- Kod potpisivanja prijema dokumenata zahtevati od lica kojem je potrebno potpisati određeni dokument da održava distancu od najmanje 2,0 m.
- Voditi računa da za stolom/pultom bude uvek najviše jedna osoba u isto vreme.
- Potpisivanje, kao i držanje dokumenta se vrši uz korišćenje zaštitnih rukavica i zaštitne maske.
- Zaposleni i posetioci ne smeju koristiti istu olovku za potpisivanje dokumenata.
- Otvaranje pristiglih pakovanja/koveri vršiti za stolom namenjenom za manipulaciju dokumentacijom.
- Koverat/ambalažu ukoliko nije potrebna, baciti u kantu sa ostalim otpadom.

PRAVILNA UPOTREBA SREDSTVA ZA PREVENTIVU OD ZARAZNIH BOLESTI

ZAŠTITNE RUKAVICE

Član 19

- Zaštitne rukavice štite od direktnog kontakta sa prljavim i inficiranim površinama samo ako se pravilno koriste.
- Ako sa njima dodirujete kontaminirane površine, a zatim telefon, hemijsku olovku, svoje odelo, lice, onda one ne mogu da spreče prenos infekcije.
- Rukavicama prenosite infekciju na sve površine koje dodirujete.
- Otvarajte vrata ako je moguće bez dodirivanja kvake (laktom), vrata gurnite telom, nogom, svetlo palite laktom, nadlakticom.
- Svako smanjenje kontakta daje šansu da se smanji prenos infekcije.

Postupak pranja ruku

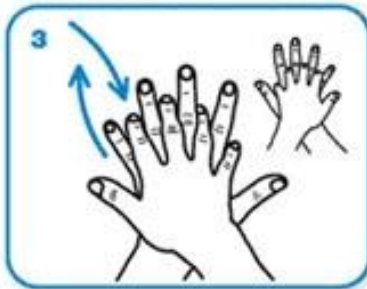
Поквасите руке водом

Насапуњајте целе дланове

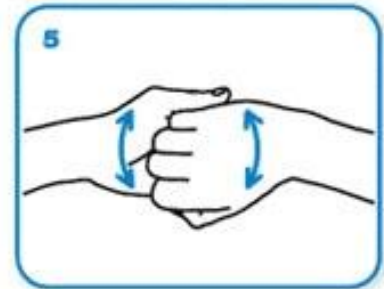
Трљајте дланове кружним покретима

Десним дланом трљајте леви између прстију и обрнуто

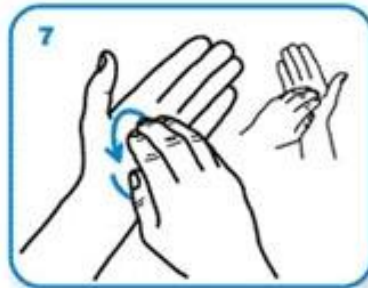
Длан о длан укрштеним прстима

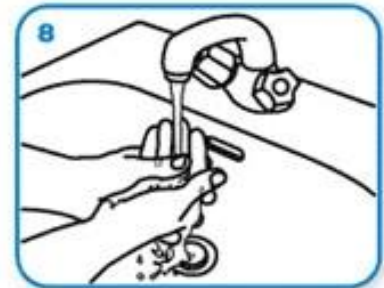
Савијте прсте и спољну страну истрљајте другим дланом

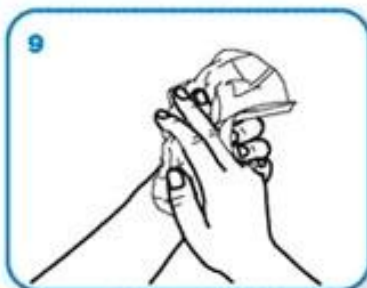
Кружним покретима десног длана истрљајте леви палац и обрнуто

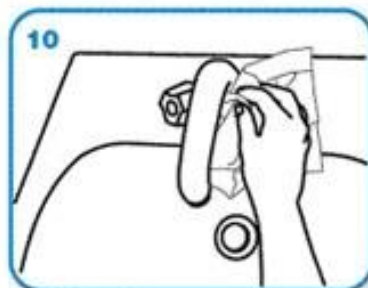
Кружним покретима истрљајте скупљене прсте десне руке о леви длан и обрнуто

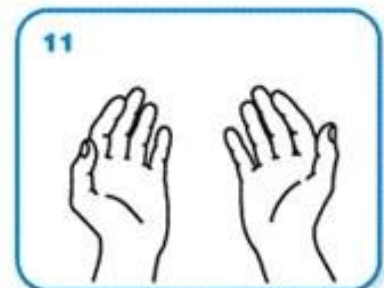
Исперите руке текућом водом

Добро осушите руке пешкиром или марамицом за једнократну употребу

Затворите славину пешкиром

...и твоје руке ће бити чисте.

ZAŠTITNE MASKE

Član 20

- Zaštitne maske moraju da nose svi koji ostavruju bliski kontakt sa drugim osobama kako u zatvorenom tako i na otvorenom prostoru, kao i prilikom obavljanja bilo kakvih aktivnosti koje mogu izazvati povećan rizik od zaražavanja.
- Nije svaka respiratorna infekcija izazavna korona virusom, ali svako slabljenje imuniteta za nekoga može biti kobno.
- Zaštitne maske štite od direktnog udisanja infektivnog agensa samo ako ih pravilno koristite.
- Jedna maska se može koristiti samo dok se ne ovlaži.
- Maska koja se skine više se ne može vraćati na lice i ponovo koristiti, osim platnene koja se može oprati otkuvavanjem.

Zaštitna maska se ne sme odlagati na radne površine, u džep, ostavljati da visi oko vrata. Tako i sama postaje izvor infekcije.

HIGIJENA TOALETA

Član 21

- Toaleti se moraju više puta u toku smene čistiti i dezinfikovati uz upotrebu sredstava za dezinfekciju.
- U toaletima su obezbeđeni lavaboi sa higijenski ispravnom toplom i hladnom vodom, kao i sredstva za pranje ruku i papirni ubrusi za brisanje.
- U svaku kantu se moraju postaviti kese.
- Kese se ne smeju prepunjavati i moraju se redovno menjati.
- Kese koje se bacaju se moraju vezati i odložiti u kontejner sa komunalnim otpadom.
- Zabranjeno je korišćenje zajedničkih krpa i peškira.
- Koristiti papirne ubruse za prisanje ruku, iskorišćenje ubruse odmah odložiti u kantu.

ZASTITA OD PRENOSA INFEKCIJE DIREKTNIM KONTAKTOM

Član 22

- Zabranjeno je rukovanje, grljenje i ljubljenje pri susretima.
- Svedite fizički kontakt sa svima na minimum.
- Ne dodirujte nos, oči, usta, lice pre nego što dobro operete ruke.
- Ne koristite platnene maramice za brisanje nosa.
- Ne ostavljajte papirne maramice na sto i druge radne površine.
- Uvek kada je potrebno rukovati čvrstim predmetima i ambalažom, dezinfikovati ih 70% alkoholom.

PRAVILNO POSTUPANJE SA ISKORIŠĆENIM SREDSTVIMA ZA LIČNU ZAŠTITU:

Član 23

- Upotrebljene maske i rukavice, kao i iskorišćene ubruse koji se koriste za dezinfekciju radnih površina bacati u posebnu kesu za ovu vrstu otpada koja se nalazi na odvojenom mestu.

- Upotrebljene vizire / naočare (ukoliko se koriste)dezinfikovati na sledeći način.
- isprskati sve površine vizira 70% alkoholom uz pomoć boce sa raspršivačem,
- prebrisati papirnim ubrusom ili ostaviti da se osuši,
- svaki zaposleni dezinfikuje vizir na početku i na kraju svoje smene,
- obavezno oprati ruke na kraju procesa dezinfekcije.
- Pravilna dezinfekcija radnih površina obuhvata sledeće postupke:
 - 70 % alkohol je prva preporuka za dezinfekciju svih površina. o Isprskati površine i prebrisati ih papirnim ubrusom ili ostaviti površinu da se osuši. o Alkohol koristiti za dezinfekciju svih površina sa kojima su zaposleni najviše u kontaktu.
 - Za vreme dezinfikovanja površina koristiti zaštitne rukavice. o Na ovaj način najbolje čuvamo svoje zdravlje i održavamo neophodnu higijenu

TABELA PROCENE RIZIKA UTICAJA I POJAVE COVID-19 IZAZVANE VIRUSOM SARS - COV- 2 I TABELA PREVENTIVNIH MERA

S obzirom na prirodu posla i poslovanja poslodavca, procena rizika može biti urađena na lokacijskom nivou, i to: 1) Lokacija poslovnog prostora i 2) Lokacija kancelarijski prostor.

Tabela procene rizika pojave i uticaja COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2

R/B	Grupa, vrsta i opis opasnosti i štetnosti	Verovatnoća (v)	Posledice (p)	Učestalost (u)	Rizik $r=pxvxu$
Opasnost od pojave i uticaja COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2					
1	Opasnost od pojave i uticaja COVID-19 u kancelarijskom prostoru usled obavljanja redovnih radnih aktivnosti a izazvane zaražavanjem zaposlenih	Apsolutno moguće	Veoma ozbiljan	Redovno	Umeren rizik (R-3) 108
		6	3	6	
2	Opasnost od pojave i uticaja COVID-19 u poslovnom prostoru usled obavljanja redovnih radnih aktivnosti a izazvane zaražavanjem zaposlenih	Apsolutno moguće	Veoma ozbiljan	Redovno	Umeren rizik (R-3) 108
		6	3	6	

Procenom rizika utvrđeno je da za pojavu i uticaj COVID-19 izazvane virusom SARS- CoV-2 na kome poslove obavljaju radnici poslodavca predstavlja POVEĆAN RIZIK za sve zaposlene, posetioce i ostale prisutne. Najveći procenjeni rizik je „umereni rizik“.

Procenom rizika za pojavu i uticaj COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 u radnoj sredini: poslovni/kancelarijski prostor, utvrđeno je da se većina rizika nalazi u nivou Umeren rizik (R-3). Postoje opasnosti i štetnosti koje zahtevaju stalnu upotrebu ličnih zaštitnih sredstava.

Tabela preventivnih mera usled pojave i uticaja COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2

R/B	Lokacija	Vrsta preventivnih mera	Sredstva	Odgovorno lice	Rok
1.	Ulaz u službenu zgradu	<ul style="list-style-type: none"> - Postaviti vidna upozorenja na opasnost pojave i širenja COVID-19 - Postaviti vidna upozorenja obaveze upotrebe ličnih zaštitnih sredstva (maske, rukavice, viziri) - Postaviti vidna upozorenja držanja socijalne distance, i to minimum 2m, kao i znak zabrane grupisanja. - Postaviti dezinfekcionu barijeru, za dezinfekciju obuće i odeće - Postaviti sredstvo za dezinfekciju ruku, telefona, hemijskih olovki, i ostalim priručnih stvari i opreme - Obezbediti maske za posetioce, u slučaju da ne poseduju sopstvene. - Postaviti znak na ograničavanje broja ljudi u zatvorenoj prostoriji na maksimum 5 ljudi u prostoriji dimenzija 20m . - Obavezna provera i merenje temperature sa bezkontaktnim toplomerom pre ulaska, za vreme boravka (na svakih 2h) i nakon izlaska iz prostorija poslodavca. U slučaju da se pojavi osoba sa povišenom telesnom temperaturom obavezno zabraniti ulazak i boravak iste u prostorijama poslodavca. - U slučaju da se pojavi radnik koji dobije temperaturu u toku radnog vremena. Izolovati istog u unapred određenu prostoriju za izolaciju. - Saopštiti obavezu zaposlenih i posetilaca da obaveste poslodavca, lice za BZR ili Koordinatora po članu 19. Zakona BZR, ukoliko posumnjaju na pojavu simptoma Bolesti COVID-19, kao i da obavesti u slučaju da neko iz bliže okoline ima iste simptome. - Zabrani ulazak i boravak zaposlenima i posetiocima koji pokazuju simptome respiratornih infekcija (suvi kašalj, temperatura itd) 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva za dezinfekciju ruku, odeće i obuće. - Štampana upozorenja i zabrane. - zaštitne maske, rukavice i viziri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovlašćeno lice poslodavca - Lice za BZR - Poslodavac - Svi zaposleni 	Konstantno

2.	Poslovne prostorije	<ul style="list-style-type: none"> - Primeniti mere za prevenciju širenja zaraznih bolesti na otvorenom prostoru ili gradilištu, iz Priloga 1. - Obezbediti zaposlenim maske, rukavice i vizire. - Obezbediti sredstva za pranje i higijenu ruku (voda, sapun, ubrusi) - Zabraniti grupisanje i održavati maksimalnu moguću distancu. - Postaviti vidna upozorenja na opasnost pojave i širenja COVID-19 - Postaviti vidna upozorenja obaveze upotrebe ličnih zaštitnih sredstva (maske, rukavice, viziri) - Postaviti vidna upozorenja držanja socijalne distance, i to minimum 2m, kao i znak zabrane grupisanja. - Postaviti upozorenja ili znak obaveštenja da je pranje ruku obavezno pre i nakon obedovanja. - Postaviti sredstvo za dezinfekciju ruku, telefona, hemijskih olovki, i ostalim priručnih stvari i opreme, volana mehanizacije, ručki i upravljača za upravljanje i ostalo. - Obezbediti maske za posetioce, u slučaju da ne poseduju sopstvene. - Postaviti znak na ograničavanje broja ljudi u zatvorenoj prostoriji na maksimum 5 ljudi u prostoriji dimenzija na manjim od 20m . - Obavezna provera i merenje temperature sa bezkontaktnim toplomerom pre ulaska, za vreme boravka (na svakih 2h) i nakon izlaska iz prostorija poslodavca. U slučaju da se pojavi osoba sa povišenom telesnom temperaturom obavezno zabraniti ulazak i boravak iste u prostorijama poslodavca. - U slučaju da se pojavi radnik koji dobije temperaturu u toku radnog vremena. Izolovati istog u unapred određenu prostoriju za izolaciju. - Saopštiti obavezu zaposlenih i posetilaca da obaveste poslodavca, lice za 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva za dezinfekciju ruku, odeće i obuće. - Voda, sapun i ubrusi odnosno sredstva za higijenu ruku. - Štampana upozorenja i zabrane. - Zaštitne maske, rukavice i viziri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovlašćeno lice poslodavca - Lice za BZR - Poslodavac - Svi zaposleni 	Konstantno
----	---------------------	--	--	---	------------

		<p>BZR ili Koordinatoru po članu 19. Zakona BZR, ukoliko posumnjaju na pojavu simptoma Bolesti COVID-19, kao i da obavesti u slučaju da neko iz bliže okoline ima iste simptome</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zabrani ulazak i boravak zaposlenima i posetiocima koji pokazuju simptome respiratornih infekcija (suvi kašalj, temperatura itd) 			
3.	Kancelarijski prostor	<ul style="list-style-type: none"> - Primeniti mere za prevenciju širenja zaraznih bolesti na gradilištu, iz Priloga 1. - Obezbediti zaposlenim maske, rukavice i vizire. - Obezbediti sredstva za pranje i higijenu ruku (voda, sapun, ubrusi) - Zabraniti grupisanje i održavati maksimalnu moguću distancu. - Postaviti vidna upozorenja na opasnost pojave i širenja COVID-19 - Postaviti vidna upozorenja obaveze upotrebe ličnih zaštitnih sredstva (maske, rukavice, viziri) - Postaviti vidna upozorenja držanja socijalne distance, i to minimum 2m, kao i znak zabrane grupisanja. - Postaviti sredstvo za dezinfekciju ruku, telefona, hemijskih olovki, i ostalim priručnih stvari i opreme, i ostalo. - Obezbediti maske za posetioce, u slučaju da ne poseduju sopstvene. - Postaviti znak na ograničavanje broja ljudi u zatvorenoj prostoriji na maksimum 5 ljudi u prostoriji dimenzija na manjim od 20m . - Obavezna provera i merenje temperature sa bezkontaktnim toplomerom pre ulaska, za vreme boravka (na svakih 2h) i nakon izlaska iz prostorija poslodavca. U slučaju da se pojavi osoba sa povišenom telesnom temperaturom obavezno zabraniti ulazak i boravak iste u prostorijama poslodavca. - Postaviti sredstva za dezinfekciju na pultu i u sanitarnim čvorovima. - Raspored stolova koji je usklađenom sa preporukom sacojalne distance 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva za dezinfekciju ruku, odeće i obuće. - Voda, sapun i ubrusi odnosno sredstva za higijenu ruku. - Štampana upozorenja i zabrane. - Zaštitne maske, rukavice i viziri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poslovođa ili šef objekta - Lice za BZR - Poslodavac - Svi zaposleni 	Konstantno

		<p>minimum 2m.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odrediti maksimalan broj posetilaca, i poštovati taj broj. - Obavetno konstantno prirodno provetravanje prostorija. - Zabrana ili ograničavanje korišćenja klima uređaja, prostorije provetravati prirodnim putem. - Postaviti upozorenja ili znak obaveštenja da je pranje ruku obavezno pre i nakon obedovanja - U slučaju da se pojavi radnik koji dobije temperaturu u toku radnog vremena. Izolovati istog u unapred određenu prostoriju za izolaciju. - Saopštiti obavezu zaposlenih i posetilaca da obaveste poslodavca, lice za BZR ili Koordinatora po članu 19. Zakona BZR, ukoliko posumnjaju na pojavu simptoma Bolesti COVID-19, kao i da <u>obavesti u slučaju da neko iz bliže okoline ima iste simptome.</u> - Zabrani ulazak i boravak zaposlenima i posetiocima koji pokazuju simptome respiratornih infekcija (suvi kašalj, temperatura itd) 			
4	Vozila i mašine	<ul style="list-style-type: none"> - Postaviti sredstva za dezinfekciju u vozilu. - Posle svake upotrebe ili vožnje izvršiti dezinfekciju vozila ili mašine - Korišćenje zaštitnih maski i rukavica pri kontaktu sa drugim osobama. - Prirodno provetravanje, upotreba klima uređaja je zabranjena. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva za dezinfekciju - Voda, sapun i ubrusi odnosno sredstva za higijenu ruku. - Štampana upozorenja i zabrane. - Zaštitne maske, rukavice i viziri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poslovođa ili šef objekta - Lice za BZR - Poslodavac - Svi zaposleni 	Konstantno
5	Magacini i arhive	<ul style="list-style-type: none"> - Postaviti sredstva za dezinfekciju ruku i dezinfikacionu barijeru. - Korišćenje maski i rukavica je obavezno. - Prirodna ventilacija, zabranjena je upotreba klima uređaja. 			
6	Sanitarne prostorije	<ul style="list-style-type: none"> - Opremiti sredstvima za ličnu higijenu (sapun, voda, ubrusi, dezinfikaciono sredstvo) - Prirodna ventilacija je obavezna. 			

		<ul style="list-style-type: none"> - Ubrusi su isključivo za jednokratnu upotrebu. - redovna higijena sanitarnih prostorij a na svakih 1h (sat vremena). 			
7	Lica koja vrše dezinfikaciju prostorija	<ul style="list-style-type: none"> - Nabaviti odgovarajuća lična zaštitna sredstva pored osnovnih koja radnici zadužuju po reversu potrebno je nabaviti maske, skafandere, rukavice, zaštitne naočare, vizire i ostalo. - Upoznavanje zaposlenih sa MSDS listama koja se odnose na dezinfekciona sredstva, kojima se vrši i odgržava higijena prostorija. - Poštovati propisane mere za čuvanje i skladištenje hemikalija kao i postupanje u slučaju izlivanja ili akcidentnih situacija - Sprečiti direktan kontakt sa hemikalijama. - U slučaju akcidentnih situacija postupiti po preporukama iz bezbednostnih lista odnosno iz MSDS lista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva za dezinfekciju ruku, odeće i obuće. - Voda, sapun i ubrusi odnosno sredstva za higijenu ruku. Štampana upozorenja i zabrane. - Zaštitne maske, rukavice i viziri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poslovođa ili šef objekta - Lice za BZR - Poslodavac - Svi zaposleni 	Konstantno

MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE ZARAZNE BOLESTI

Član 24

Ako se zaposleni nalazi u poslovnom objektu a posumnja se da ima simptome bolesti slične gripu ili zarazne bolesti COVID-19, kao što su kašalj, otežano disanje, povešina temperatura, slabost odnosno malaksalost, bolovi i mišićima i groznica tada se zaposleni izoluje u posebno za tu svrhu namenjenu prostoriju u sklopu poslovne zgrade poslodavca, i otvare sve prozore za dotok kiseonika, ostali zaposleni koji su bili u direktnom kontaktu sa potencijalnim izvorom se izoluju u drugu prostoriju namenjenu u te svrhe i takođe otvaraju prozore za dotok kiseonika.

Zaposleni koji ima simptome bolesti mora da prekrije usta i nos zaštitnom maskom do dolaska u prostoriju koja je namenjena za izolaciju. Transport i prebacivanje zaposlenog koji ima simptome bolesti u nadležnu zdravstvenu ustanovu vrši se isključivo vozilom javnog zdravlja ili hitne pomoći.

Ako se potvrdi da je zaposlen i pozitivan na COVID 19, tada poslodavac putem poslovne mreže i oglasne table obaveštava sve svoje zaposlene, partnere i zainteresovane strane o njihovoj mogućoj izloženosti COVID- 19 virusu.

Poslodavac je dužan da u slučaju pojave COVID - 19 bolesti obezbedi:

- 1) Izolacionu prostoriju
- 2) Proceduru ulaske i izlaska iz nje
- 3) Precizno definisanje puteva kretanja potencijalnog zaraženog ili zaraženog
- 4) Praćenje kretanje zaposlenih koji su bili u direktnom kontaktu
- 5) Praćenje Kontakta- kontakta- zaraženog
- 6) Primeni sve ostale mere po preporuci epidemiologa

Član 25

Poslodavac, lice za bezbednost i zdravlje na radu, ili sam zaposleni je dužan da odmah od pojave simptoma bolesti kod zaposlenog ili prisutnog lica, prijavi nadležnoj zdravstvenoj ustanovi opasnu pojavu koja može da dovede do širenje virusa i da prouzrokuje kod ljudi ozbiljnu infekciju i bolest, na telefon:

Spisak ustanova i dežurnih telefona za bliže informacije u vezi sa COVID 19:

- Kod prvih siptoma, odmah uđite u postupak samoizolacije, javite se izabranom lekaru/ epidemiologu u Institutu za javno zdravlje.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO (Pasterova 2) 26000 Pančevo. Telefon: 013 322 965

email: info@zjzpa.org.rs

Kontakt centar - broj telefona za sve informacije o COVID 19 je 19 819

- Za bliže informacije u vezi sa simptomima COVID 19 možete kontaktirati broj telefona 064 8945 235 (broj koji je otvorilo Ministarstvo zdravlja), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović-Batut" (Dr Subotića 5, Beograd, tel: 011/2684566) ili institute/zavode za javno zdravlje na teritorijina kojoj boravite:

Kontakt telefoni:

- Ministarstvo zdravlja: 064/89-45-235
- Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović-Batut"
■011/26-84-566 od 8 do 22 časova ■ 060/018-02-44 od 8 do 22 časova

- Institut za javno zdravlje Niš
- 060/4119-416
- 064/48-988-25

S obzirom na veliku potrebu građana za informacijama u vezi sa korona virusom otvoreni su dodatni telefonski brojevi: 064 8811908, 064 8811909, 064 8811910, 064 8811911, 064 8811912, 064 8811913, 064 8811914, 064 8811915, 064 8811916, 064 8811917.

Otvoreno je i još deset telefonskih linija koje zaposleni/građani mogu dobiti pozivanjem broja telefona 011/2684566

Završne i prelazne odredbe

Član 26

Ovaj Plan primene preventivnih mera stupa na snagu danom donošenja a traje dok traje opasnost od širenja zarazne bolesti COVID-19 izazvan virusom SARS-CoV-2.

Poslodavac

PRILOG 1

MERE ZAŠTITE

Perite ruke oko 20 sekundi sapunom i toplom vodom ili koristite gel za dezinfikovanje

Kašljite i kijajte u papirne maramice

Ukoliko nemate maramicu, koristite rukav

Izbegavajte dodir očiju, nosa i usana neopranim rukama

Najbolji način da se ruke ispravno operu

<p>Korak 1: Pokvasite ruke (šake) tekućom vodom.</p> <p>Korak 2: Upotrebite dovoljno sapuna da se prekriju mokre šake.</p> <p>Korak 3: Istrijajte sve površine šaka – uključujući delove na pozadini, između prstiju i ispod noktiju – čineći to najmanje 20 sekundi.</p>	<p>Korak 4: Temeljno isperite tekućom vodom.</p> <p>Korak 5: Osušite ruke čistim ubrusom /maramicom ili peškirom za jednokratnu upotrebu.</p>
--	---

Šta da radite ako posumnjate na novu CORONA VIRUSNU infekciju?

Ako imate temperaturu, kašalj i otežano disanje, potražite lekarsku pomoć sa prvim simptomima bolesti kako biste smanjili rizik od razvoja težih oblika infekcije i setite se da kažete svom lekaru ako ste nedavno putovali u virusom ugrožena područja.

Uzimanje lekova na svoju ruku poput antibiotika nije efikasno protiv CORONA VIRUSA i može čak biti štetno.

Kontakt: Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut* - Epidemioloski centar.

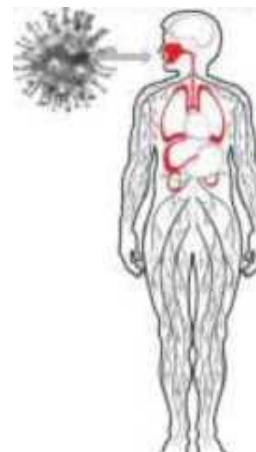
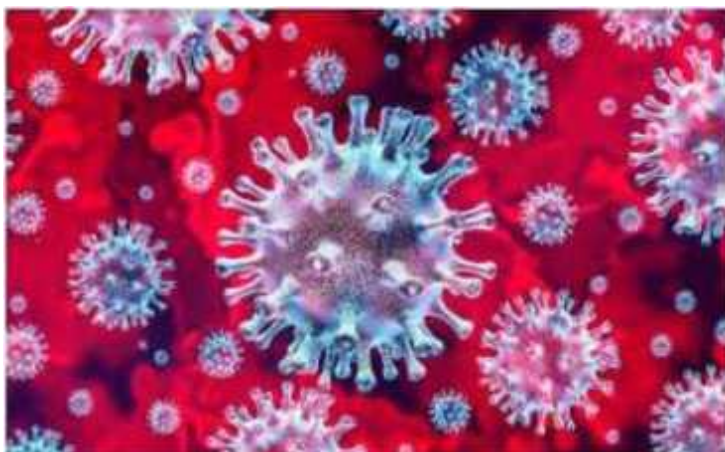
Telefoni motoilnih ekipa epidemiologa: 011 2078 672

Telefoni epidemiološke sluzbe u ..Gradskom zavodu za javno zdravlje Beograd • su: [011/2078671](tel:0112078671) i [011/2075673](tel:0112075673)

i ostali kontakt telefoni [Instituta za javno zdravlje u mestu odredišta](#).

Kontakt: Institut za javno zdravlje Srbije Kragujevac - Cervtar za prevenciju i kontrolu

bolesti - tehničari [034/504-518](tel:034504518).

UPUTSTVO ZA PONAŠANJE U VEZI CORONA VIRUSA

Ne paničite! Budite razumru, svesni, oprezni i organizovani. svako u svom okruženju (porodica, posao, škola...). Detaljno isplanirajte kako ćete da se ponašate ako se pojave prvi simptomi.

- Važno je da se onaj koji doputuje iz inostranstva sam prijavi gde je sve i koliko boravio.
- Opšta lična higijena.
- Hranite se zdravo. Jedite voće i povrće i sve ono što će da vam podigne imunitet i ublaži kliničku sliku. Namirnice dobro operite i dovoljno termički obradite.
- Konstatite lepe dane, šetajte pored jezera, u parkovima i gde nema zagađenja.
- Izbegavajte boravak u grupama.
- Ako već dođe do zaraze, lečenje se sprovodi u izolaciji. Takva osoba nije u stanju da radi i ne treba ni zbog drugih da odlazi na radno mesto

UPUTSTVO O MERAMA PREVENCIJE ZA CORONA VIRUS - COVID-19

ZAŠTITITE SE

Korona virusi (CoV) su velika porodica virusa koji izazivaju bolesti u rasponu od blage prehlade do težih respiratornih bolesti, poput poznatog bliskoistočnog respiratornog sindroma (MERS - CoV) i teškog akutnog respiratornog sindroma (SARS-CoV). Pored ovih poznatih korona virusa, trenutno se pojavio novi korona virus (2019-nCoV) koji je dobio naziv COVID-19. To je soj koji ranije nije identifikovan kod ljudi.

ZNACI. SIMPTOMI INFEKCIJE KORONA VIRUSOM

Respiratorni simptomi poput

- glavobolje, curenja iz nosa.
- visoke temperature preko (38°C). groznice.
- jakog kašlja, upaljenog grla i otežanog disanja.

U težim slučajevima infekcije, može doći do upale pluća, jakog akutnog respiratornog sindroma, a u pojedinim slučajevima dolazi do otkazivanja bubrega i smrti.

KAKO SE ŠIRI CORONA VIRUS

Kada neko ko ima CORONA VIRUS kašlje ili izdiše, oslobađa kapljice zaražene tečnosti. Većina ovih kapljica pada na obližnje površine i predmete - poput stolova ili telefona. Ljudi bi mogli dobiti CORONA VIRUS dodirivanjem zagađenih površina ili predmeta - a zatim dodirivanjem očiju, nosa ili usta. Ako stoje na udaljenosti od jednog metra od osobe sa CORONA VIRUSOM, mogu je dobiti udisanjem kapljica koje obojele raskinja ili iskašlje. Drugim rečima, CORONA VIRUS se širi na sličan način kao i grip. Većina osoba zaraženih CORONA VIRUSOM ima blage simptome i oporavlja se.

ŠTA POSLODAVCI TREBA DA PREDUZMU

Proverite da li su vaša radna mesta čista i higijenska

- Površine (stolovi): predmeti (telefoni, tastature, moraju se redovno brisati i dezinfikovati, budući da je kontaminacija na površinama koje dodiruju zaposleni i jedan od glavnih načina na koji se širi CORONA VIRUS.
- Pravilna ventilacija zatvorenih prostorija (čekaonice, učionice, javni prevoz, konferencijskih sala itd.)

- Pravilna ventilacija poslovnih zgrada koje imaju spoljnu strukturu ili zajedničke radne prostore
Promovišite redovno i temeljno pranje ruku zaposlenih, izvođača radova i kupaca
- Stavite sredstva za dezinfekciju ruku na istaknuta mesta na radnom mestu. Vodite računa da se ti dozatori redovno dopunjavaju.
- Osigurajte da zaposleni imaju pristup mestima na kojima mogu da operu ruke sapunom i vodom zato što pranje ubija virus na rukama i sprečava širenje CORONA VIRUSA.

Promovišite dobru higijenu disajnih puteva na radnom mestu

- Obezbedite da su na Vašim radnim mestima dostupne maske za lice i/ili papirne maramice, za one koji imaju curenje iz nosa ili kašalj na poslu. Zajedno sa zatvorenim kantama za higijensko odlaganje maske su delimična zaštita. Protiv virusa su potrebne medicinske maske ili tvrde maske FFP kroz koje ne može da prođe nijedan virus, zato što dobra respiratorna higijena sprečava širenje CORONA VIRUSA.

Savetujte zaposlene i izvođače da konsultuju nacionalne savete o putovanjima pre odlaska na poslovna putovanja

- Obavestite svoje zaposlene, izvođače i kupce da ako se CORONA VIRUS počne širiti u širem okruženju, svako ko ima čak i blagi kašalj ili nisku temperaturu (37,3°C ili više) mora ostanu kod kuće. Takođe bi trebalo da ostanu kod kuće (ili da rade od kuće) ako su morali da uzimaju jednostavne lekove, poput paracetamola, ibuprofena ili aspirina, koji mogu da prikriju simptome infekcije.
- Nastavite da prenosite i promovišete poruku da ljudi treba da ostanu kod kuće, čak i ako imaju samo blage simptome CORONA VIRUSA. Bolna osoba treba da ide odmah na bolovanje. Jasno objasnite zaposlenima da će ovo vreme moći da računaju kao bolovanje.

Stvari koje treba da razmotrite kada Vi ili Vaši zaposleni putujete

- **Proverite da li imate najnovije informacije o oblastima u kojima se širi CORONA VIRUS.** Poslodavac i zaposleni trebalo bi da prouče najnovije smernice i preporuke za svaku destinaciju.
- Trebalo bi da savetujete zaposlene da pre puta obavite zdravstveni pregled, kako bi se utvrdilo da li ima simptoma akutne bolesti disajnih puteva. Ukoliko ima važno je ostanu kod kuće.
- Obezbedite da svi zaposleni koji putuju na lokacije koje prijavljuju CORONA VIRUS dobiju informacije od kvalifikovanog stručnjaka i zdravstvene službe, pružaoца zdravstvene zaštite ili lokalnog javnog zdravstvenog partnera).
- Izbegavajte slanje zaposlenih koji mogu biti izloženi većem riziku od ozbiljnih bolesti (starijih zaposlenih i osoba sa medicinskim stanjima poput dijabetesa, bolest srca i pluća) u područja gde se širi CORONA VIRUS.
- Razmislite o izdavanju malih boca (ispod 100 ml) gelova za dezinfekciju na bazi alkohola zaposlenima koji će uskoro otputovati. To može olakšati redovno pranje ruku.
- Ohrabrite zaposlene da redovno peru ruke i drže se najmanje jedan metar od ljudi koji kašlju i kijaju.
- Onaj ko se razboli na putu, o tome odmah treba da obavesti svog rukovodioca
- Zaposleni koji su se vratili sa područja gde se širi CORONA VIRUS, trebalo bi da nadgledaju simptome 14 dana i proveravaju temperaturu dva puta dnevno.
- Ako razviju blagi kašalj ili nisku temperaturu (tj. temperaturu od 37.3°C ili više), trebalo bi da ostanu kod kuće i da se stave u izolaciju.

ŠTA ZAPOSLENI TREBA DA PREDUZMU

Mere za sprečavanje infekcije novim **CORONA VIRUSOM** i one koje ograničavaju širenje virusa moraju preduzeti svi, posebno pacijenti, bez obzira da li im je dijagnostikovao virus ili imaju klinička obeležja specifična

za njega.

- Izbegavanje korišćenje gradskog prevoza;
- Izbegavajte kašljanje i kihanje stavijanjem ruke; preporučuje se da se to radi u prevoj lakta ruke. Ako to nije moguće, da se odmah izvrši higijena ruku bez dodirivanja površina;
- Upotreba maramice pri kihanju ne isključuje pranje ruku nakon bacanja maramice u kantu za smeće;
- Izbegavajte bliži kontakt sa ljudima koji pokazuju znakove infekcije i imaju simptome bolesti;
- Izbegavajte putovanje u pogodjena područja.
- Pravilno nošenje zaštitne maske i menjanje iste u kratkim intervalima (nakon svakih 1.5h).

Šta znači bliski kontakt sa potencijalno zaraženom osobom?

- Živite u istom domadnstvu;
- Direktan fizički kontakt: sa oboletim (npr. dodir);
- Nezaštićen direktan kontakt (boravak u neposrednoj blizini) sa pacijentom tokom njegovog kihanja, kašalja...
- Boravite u istoj sobi manjoj od 2 m u trajanju dužem od 15 minuta;
- Kontakt medicinskog i laboratorijskog osoblja koje se brine o bolestima;
- Korišćenje javnog prevoza.

Koje su razlike između korona virusa i gripa?

- Korona virusi i infekcije aripa imaju slične simptome koje otežavaju dijagnozu Glavni simptom korona virusne infekcije su groznica i kašalj. Grip često prate i drugi dodatni simptomi poput bolova u mišićima i grlu.

Da li treba da nosim medicinsku masku?

- Upotreba medicinske maske savjetuje se ako imate respiratorne simptome (kašalj ili kihanje) kako biste zaštitili druge. Ako nemate nikakve simptome, nema potrebe da nosite masku.
- U slučaju nošenja maski iste se moraju koristiti i odbaciti na adekvatan način kako bi se obezbedila njihova delotvornost I izbegao povećani rizik od prenošenja virusa
- Korišćenje maske samo po sebi nije dovoljno da zaustavi infekcije i mora se kombinovati sa čestim pranjem ruku. pokrivanjem usta i nosa prilikom kihanja i kašlja. kao i s izbegavanjem bliskog kontakta sa bilo kim ko pokazuje simptome koji ukazuju na prehladu ili grip (kašalj, kihanje. groznica)

OSOBA KOJA JE POD SUMNJOM DA JE ZARAŽENA KORONA VIRUSNOM INFEKCIJOM TREBA DA:

- Da se javi u epidemološki centar.
- izoluje se od drugih ljudi;
- Odmah stavi masku za lice.

Svi građani Srbije a pre svega oni koji su boravili u rizičnim područjima. a koji imaju simptome koji podsećaju na ovu bolest, neophodne informacije mogu da dobiju putem broja 064 8345-235 Odmah po pozivu navedenog broja. ekipe za hitnu medicinsku pomoć opremljene zaštitnom opremom pružaju pomoć i transportuju osobu koja je u prethodnom periodu boravka u području zahvaćenom korona virusom na Kliniku za infektivne i tropske bolesti gde se sprovodi opservacija i kompletna dijagnostika kao i dalje lečenje ukoliko je potrebno

PRILOG 2.**PREGLED ZAPOSLENIH KOJI SU UPOZNATI SA OVIM PLANOM PRIMENE REVENTIVNIH MERA ZA BZR ZA SPREČAVANJE I ŠIRENJE ZARAZNE BOLESTI COVID-19 IZAZVANE VIRUSOM SARS-COV-2**

R/B	PREZIME, IME I JMBG	RADNO MESTO	DATUM UPOZNAVANJA	POTPIS ZAPOSLENOG
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				